

(POLİTİKA)

# dur! demenin zamanı

AYŞE BATUMLU

**Z**ordur ölümlere dair yazı yazmak. Hele bir de özür dilenmesi gerekenlere dair yazmak daha da zor...

Haberlerde, istatistiklerde, birer sayı olarak telaffuz edilen, kimi zaman havaya, kimi zaman lastiğe kimi zaman yere sıkılan kurşunların döne dolaşa kafalarına, beyinlerine, bedenlerine saplandığı "kaderin garip bir cilvesi" sonucu öldüklerini kabullenmemizin beklendiği ölümlerden bahsetmek ...

Hukukla tarif etmek şu meşhur "vur-dur" meselesini, mümkün müdür? Bunun hukuki olmadığını yazmak zulüm gibi geliyor insana, bir de hukuki mi olacaktı? Kolluğun hukuki cinayetlerini mi tarif edeceğiz, hukuki olmayanlarını ayırtedebilmek için? Bu nedenle değil mi Baran Tursun'un babasının verdiği mücadele? Kolluğun, işledikleri cinayeti "hukuka uygun" hale getirmek için sonradan düzenlediği sahte belgeler, delil kararlımlar bu nedenle değil mi? İlla ki kendine hukuki bir kılıf bulmayacak mıdır, Birtan Altınbaşı işkencede öldürüp sonra da kafasını duvarlara çarparak kendini öldürdü diyenler gibi, lastiğe yönelttiği tabancasından çıkan kurşun nedense bir türlü lastiği tutturamamış olan polis memuru... İzmir'de Baran Tursun, İstanbul'da Festus Okey, Balıkesir'de Halil Bulut, Adana Seyhan'da Fevzi Abik, Sivas'ta Turan Özdemir, İstanbul'da Aytekin Arnavutoğlu, Adana Ceyhan'da Murat Kasap, Antalya'da Çağdaş Gemik, Adana'da Ahmet Yıldırım, İstanbul'da Emrah Dervişoğlu, Bursa'da Gökhan Ergün, İzmir'de Aziz Yargı, Ankara'da Ercan Ceylan ve yine Ankara'da Soner Çankal ve daha belki ismini hatırlamadıklarımız... Hepsi polis silahından çıkan kurşunlarla öldürüldüler. Hem de son 2 yılın bilançosu bu! Bir de daha eweli var, Uğur Kaymaz-Ahmet Kaymaz gibi mesela... Yazımızın konusu polis kurşunuyla öldürülenler olduğundan işkenceyle öldürülenler konusuna girmiyoruz bile...

Polisin bahanesi pek değişmiyor bu cinayetlerde, kiminde "kaçıyordu havaya ateş ettim" kiminde "kaçıyordu lastiğe ateş ettim" kiminde "ayağım kaydı elim tetiğe çarptı" şeklinde. Ama her nasılsa o kurşun lastiğe de havaya da gitmiyor, adresi belli bir emanet gibi buluyor katledilenin bedenini. Üstelik idari amirlerinin hep sahip çıktığını, biraksak övüneceklerini de ekleyelim. Mutlaka ölenin "suçlu", "terörist", "kusurlu", vs. olduğunu söylerler, üstelik sanki bunlardan biri olmak yasal mermilerle işlenen cinayetleri haklı kılmış gibi. Polisin elinin sürçtüğüne, yoğunluk sebebiyle yanlışlıklar olabileceğine ama bu zor koşullarda çalışan polislere neredeyse teşekkür etmemiz gerektiğine dair açıklamalar yapar valiler, emniyet müdürleri hatta bakanlar. Başbakanlarıysa hiç enterese etmez zaten bu olaylar.onların ilgi ve sorumluluk alanında değildir böyle işler. Bir tane istifa hatırlamıyoruz örneğin, evet işkenceye dair tarihi bir özür var bellekle-

rimizde, böyle özörlere alışık olmadığımızdan ama acaba özrü kabul etti mi Engin Ceber'in ailesi, yakınları, dostları, yoldaşları? Yeni trend, özür dile aynı yolda devam et! Hiçbir sorumlunun gerektiği gibi yargılanıp gerektiği gibi cezalandırıldığına da tanık olmadık bu güne dek. Özür neye yarar? Hatta cinayet silahı ile görevi başında kalan, terfi gibi atamalar alan polis memurları biliriz bizler, bırakın görevden el çektirmeyi, ceza almayı. Antalya'da Çağdaş Gemik öldürüldüğünde kasten adam öldürme suçlamasıyla tutuklanmıştı bir polis memuru. Tam nihayet hesap sorulacak sorumlulardan bu kez derken, Valilik ilgili soruşturmayı yürüten Savcılığa olayın seyri ile ilgili "gizli" şerhli yazı yazıp cinayet sanığı polis lehine yorum yapan, idari bir makâmın güç ve nüfuzunu kullanarak savcıyı ve yargıyı yönlendiren, cinayet sanığına hamilik yapan bir yazı gönderdi. Söz konusu yazı kamuoyuna duyuran ÇHD Antalya Şube başkanı ve Çağdaş Gemik soruşturmasının müdahil avukatı Münip Ermiş hakkında da suç duyurusunda bulunmayı ihmal etmedi tabi. Bir dizi asılsız iddia da cabası. Gerçek sorumlular daha bir netleşiyor bu ayrıntılara vakıf oldukça aslında. Baran Tursun cinayetinde de cinayeti "hukuka uygun" göstermek için sahte belge düzenleyen, delilleri karartan polislerin bu fiillerini kamuoyuna açıkladı diye evladını

aldıkları yetmezmiş gibi bir de sanık yaptılar Baran'ın babası Mehmet Tursun'u. Sadece onu mu, aileden iki kişiyi daha. "Cinayet işleyen polisime laf yok" demek değil de nedir şimdi bu? İtinayla görev yürüten savcılar, işkence davalarını açmakta aynı özeni göstermezken derhal dava açmaktalar katillere laf söyleyene... Yargıysa zamanaşımına uğrasın davalar diye adeta çaba sarf etmekte. Hatta 19 Aralık cezavi oprasyonu davasında olduğu gibi zamanaşımı demeye bile yürekleri elvermeyip, bu cinayetleri işleyenler görevlerini yapmışlardır, bunda hukuka uygunluk vardır diyebilmekte...

Demek bazı şeylerin bazı şeylerle bağlantısı var o halde değil mi? Şimdi nasıl bekleyeceğiz dur-vur cinayetlerinin son bulmasını, bırakın kurşunlamayı, işkencede cinayetler sürerken, sorumlular cezalandırılmaz, idari amirler

sahip çıkar, tek bir üst düzey yönetici kendi sorumluluğunu bilip istifa etmezken? Aslında elbette biliyouz değil mi bilinçli bir tercihtir bu. Devlet polisinden bunu bekler. Halkın gözünde korku salmanın, otoriteyi sağlamanın, "höt" demenin en iyi enstrümanlarından biridir polis kuvveti. Polis de zıvanadan çıkar işte böyle. Elbette hiç bir yazılı hukukta yeri olmaz, olamaz bunun. O nedenle işte hacet yok bu katliamın hukuki yönünü irdelemeye. Dünyanın hiç bir yerinde böyle işlenen cinayetler meşru değildir olamaz. Ama sadece bu da değil, sanırım dünyanın hiç bir yerinde halklar bu cinayetlere tepkisiz kalmaz, kalamaz...

Böyle derken, Yunanistan örneğine giresim gelmiyor hiç. Evlatlarının, kardeşlerinin, yoldaşlarının katilinden-katillerinden hesap sormayı becerebildi onlar. Darbecileriyle hesaplaşmışlardı ne de olsa, üniversitelerine sokmamayı becermişlerdi polisi-askeri ve öyle kolay içirmezlerdi evlatlarını kanını. Bura gelince, öyle alıştırmışlar ki canları toprağa vermeye, ama "vatan uğruna" ama "vatan uğruna atılan kurşunla, tekmeyle, sopayla..."

Dur demenin zamanı mı? O çoktan geçmişti, daha önce,13 kurşunla delik deşik ettiklerinde Uğur'un çocuk bedenini...



**1** 9 Aralık 2000 tarihinde tutukluların açlık grevi gerekçe gösterilerek 20 cezaevine eşanlı düzenlenen "hayata dönüş operasyonu" yıldönümünde, 30 tutuklunun katledilmesi protesto edildi. Okmeydanı Dikilitaş Parkı'nda bir araya gelen eylemciler, "Maras'tan 19 Aralık'a katliamlar sürüyor" pankartını açarak meşaleler eşliğinde yürüyüşe geçti. Yürüyüşte, "Devrimci tutsaklar ölümsüzdür", "Maras'ı unutma unutturma", "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın" ve "Ceza infaz kanunu değiştirilsin" dövizleri taşınarak, "Yaşasın devrimci dayanışma", "Faşizme ölüm yaşasın sosyalizm", "Kürdistan faşizme mezar olacak" ve "Devrimci tutsaklar onurumuzdur" sloganları atıldı. Mahalle içinde yürüyen grup, Okmeydanı Sağlık Ocağı önünde 19 Aralık operasyonunun sonuçlarını hatırlatan açıklama yaptı. Çok sayıda sol yapının ortaklaşa düzenlediği eylemlere DTP, ESP ve SDP destek verdi.